

KAMPANJA

Kuka voi osallistua?

Kampanjaan voivat osallistua kaikki organisaatiot ja henkilöt paikallisesti, kansallisesti ja Euroopan tasolla, esimerkiksi

- julkisen ja yksityisen sektorin työnantajat, myös pk-yritykset
- johtajat, esimiehet ja työntekijät
- ammattiliitot ja työsuojeluvaltuutetut
- työterveys- ja työturvallisuusalan organisaatiot
- työterveys- ja työturvallisuusalan ammattilaiset ja asiantuntijat
- koulutuksen tarjoajat ja koulutusyhteisö
- työterveys- ja työturvallisuusriskien ehkäisyyn keskittyvät alueelliset ja paikalliset organisaatiot sekä vakuutuspalvelujen tarjoajat.

Kampanjaan osallistuminen

Terveellistä työtä koskevalta viraston kampanjasivulta <http://hw.osha.europa.eu> on saatavilla runsaasti kampanjamateriaalia EU:n 22 virallisella kielellä, esimerkiksi

- kampanjaesite
- tietolehtisiä
- PowerPoint-esityksiä
- hyvän käytännön ratkaisuja
- kampanjaideoita ja uutisia siitä, mitä muut tekevät
- videoanimaatioita, joissa esiintyy suosittu Napo-hahmo
- linkkejä asiaa käsitteleville internetsivuille
- ja paljon muuta...

Vuotuisen Euroopan teemaviikon aikana järjestetään monenlaista toimintaa kyseisestä aiheesta. Työpaikkojen tapoja osallistua ovat esimerkiksi

- elokuvat, videot ja multimediaesitykset
- koulutus, seminaarit ja työpajat
- juliste- ja tietokilpailut
- messut ja avoimien ovien päivät
- mainonta- ja tiedotuskampanjat
- lehdistötilaisuudet ja yhteydenpito tiedotusvälineisiin.

Hyvän käytännön palkinnot

Merkitävistä työsuojelunnovaatioista palkitaan jakamalla Euroopan hyvän käytännön palkintoja. Ne ovat tunnustus yrityksille ja organisaatioille, jotka ovat huolehtineet siitä, että johdonmukaisesta kunnossapidosta on tullut olennainen osa yrityksen johtamista. Viraston kansallisten koordinaatiokeskusten verkosto toimittaa kansalliset ehdotukset eurooppalaiselle valintakomitealle, joka valitsee eurooppalaiset voittajat.

Ehdotukset jaetaan kahteen ryhmään: alle 100:n ja vähintään 100 työntekijän työpaikkoihin liittyviin hyviin käytäntöihin.

Oman alueesi kansalliset yhteyspisteet

Lisätietoa hyvien käytäntöjen palkinnoista ja kunnossapidon turvallisuuskampanjasta saat osoitteesta <http://hw.osha.europa.eu>, josta saat myös viraston Suomen-koordinaatiokeskuksen yhteystiedot. Tietoa kampanjan toteuttamisesta Suomessa saat osoitteesta: www.riskithaltuun.fi

Euroopan työterveys- ja työturvallisuusvirasto

Euroopan työterveys- ja työturvallisuusviraston tavoitteena on edistää työterveyttä ja työturvallisuutta koskevan tiedon kehittämistä ja levittämistä. Virasto tuo yhteen hallitusten, työnantaja- ja työntekijäjärjestöjen edustajat sekä johtavat työsuojeluasiantuntijat EU:n 27 jäsenvaltiosta sekä EU:n ulkopuolisista maista ja tarjoaa luotettavaa, tasapainoista ja puolueetonta tietoa työterveydestä ja työturvallisuudesta.

Euroopan unionin neuvoston vuoden 2010 puheenjohtajavaltiot Espanja ja Belgia sekä vuoden 2011 puheenjohtajavaltiot Unkari ja Puola, Euroopan parlamentti, Euroopan komissio ja Euroopan työmarkkinaosapuolet tukevat tätä eurooppalaista kampanjaa.

TEL: +358-9-802-1110

EUROOPPALAINEN KUNNOSSAPIDON TURVALLISUUSKAMPANJA

Kampanjaesite

TERVEELLINEN TYÖ

YHTEINEN ETU!

<http://hw.osha.europa.eu>
www.riskithaltuun.fi

TERVEELLINEN TYÖ – KUNNOSSAPIDON TURVALLISUUSKAMPANJA

Kunnossapidon turvallisuuskampanja on Euroopan laajuinen kampanja, jonka tavoitteena on parantaa kahden seuraavan vuoden aikana työpaikkojen turvallisuutta ja terveysoloja edistämällä yhtenäistä ja järjestelmällistä toimintatapaa kunnossapidossa.

Kunnossapito vaikuttaa työterveys- ja työturvallisuuden kaikkiin osa-alueisiin. Huonot työolosuhteet ja työympäristön heikko tila ovat työperäisten sairauksien ja tapaturmien keskeisiä syitä.

Prosessi alkaa hyvällä suunnittelulla jo ennen kuin kunnossapitohenkilöstö saapuu työpaikalle ja päättyy vasta kun jokainen kunnossapitotoimi on tarkistettu ja hyväksytty.

Euroopan työpaikat tarvitsevat yhtenäistä, riskienarviointiin perustuvaa lähestymistapaa kunnossapitoon. Lähestymistavassa on otettava huomioon kunnossapitoprosessin jokainen vaihe sekä työnantajien ja urakoitsijoiden eri tarpeet ja sen on koskettava työntekijöitä suoraan.

Terveellinen työ – kunnossapidon turvallisuuskampanja, jonka avulla Euroopan työpaikoista tehdään turvallisempia ja terveellisempiä

Mitä kunnossapito on?

Kunnossapidolla tarkoitetaan yksinkertaisesti siitä huolehtimista, että työpaikka, sen rakenteet, välineet, koneet, kalusteet ja tilat toimivat turvallisesti ja että niiden toimintakyky säilyy. Säännöllisen kunnossapidon avulla voidaan myös ehkäistä äkillisiä ja odottamattomia häiriöitä niiden toiminnassa.

Kunnossapitoon on kaksi lähestymistapaa:

- Ehkäisevä tai ennakoiva kunnossapito: tarkastuksia ja korjauksia tehdään, vaikka ei ole olemassa ilmeistä tarvetta. Tämäntyyppinen toiminta – kuten ajoneuvon huolto – on usein suunniteltu valmistajan ohjeiden tai johtamispolitiikan mukaisesti.
- Korjaava tai reaktiivinen kunnossapito – työpaikan tiloihin tai välineisiin tehdään ennakoimattomia korjauksia niiden äkillisen vikaantumisen takia. Tähän sisältyy yleensä useampia vaaratekijöitä kuin suunniteltuun kunnossapitoon.

Kunnossapitotehtäviin kuuluu seuraavaa:

- tarkastus
- vaihto
- vian havaitseminen
- testaus
- säätö
- osien vaihto
- mittaus
- korjaus
- huolto.

Miksi tämä on tärkeää?

Kunnossapito ei ole pelkästään asentajien ja mekaniikkojen asia. Se on melkein kaikkien työntekijöiden velvollisuus alasta riippumatta. Kunnossapitotöitä tehdään lähes kaikissa työympäristöissä, ja ne ovat luonteeltaan vaarallisia. Työntekijä, joka tekee kunnossapitotöitä, voi altistua suuremmille vaaroille kuin keskivertotyöntekijä. Näitä vaaroja ovat muun muassa seuraavat:

- fyysiset vaarat – melu, värinä, ääriämpötilat, säteily, korkea fyysinen työkuormitus, putoavien esineiden alle jääminen, törmäminen koneen liikkuviin osiin ja työskentely korkealla tai rajoitetussa tilassa
- kemialliset vaarat – työskentely asbestin parissa, altistuminen muille vaarallisille aineille, varsinkin työskenneltäessä rajoitetuissa tiloissa
- biologiset vaarat – altistuminen bakteereille (esimerkkinä Legionella pneumophila) ja A- ja B-hepatiittivirukselle
- psykososiaaliset vaarat – työn huonon organisoinnin tai pitkien tai epäsäännöllisten työaika-kojen aiheuttamat haitat.

Mitä kunnossapidon turvallisuuskampanjalla saadaan aikaan?

Kampanjalla

- parannetaan tietoisuutta työpaikan kunnossapitoon liittyvistä riskeistä ja osoitetaan, että näitä riskejä voidaan – ja pitääkin – poistaa tai vähentää
- edistetään hyviä käytäntöjä kunnossapitotöissä
- tuetaan EU:n ja jäsenvaltioiden lainsäädäntöä, politiikkaa, toimintaa ja aloitteita, joilla parannetaan kunnossapitomenettelyjen turvallisuutta.

Työnantajilla on moraalinen ja oikeudellinen velvollisuus huolehtia henkilöstön terveydestä ja turvallisuudesta kaikissa työhön liittyvissä tilanteissa.

Tämä kampanja rohkaisee työnantajia tekemään etukäteissuunnitelmia – arvioimaan riskejä, ennen kuin ne toteutuvat.

Euroopan työterveys- ja työturvallisuusvirasto koordinoi Eurooppalaista kunnossapidon turvallisuuskampanjaa teemalla ”Terveellinen – yhteinen etu!” Työnantajia, työntekijöitä, työsuojeluvaltuutettuja, työsuojelualan asiantuntijoita, ehkäisevän työn yksiköitä, päättäjiä ja muita sidosryhmiä kannustetaan kampanjan avulla osallistumaan järjestelmällisen lähestymistavan kehittämiseen ja toteuttamiseen kunnossapitotöissä.

Kampanjalla edistetään yksinkertaista **viisivaieista toimintatapaa**.

- **Suunnittele** – kerää tietoja, toteuta riskienarviointi ja päättää toimenpiteistä, joilla torjutaan riskejä; tällaisia toimenpiteitä ovat muun muassa konekohtaisten suojausten parantaminen ja vahinkokäynnistymisen estäminen tai kunnossapitotöitä helpottavien suojainten ja työvälineiden hankinta.
- **Varmista turvallisuus** – hanki asianmukaiset työluvut, varmista turvalliset kulkuväylät, ”älä hosu” ja varmista kunnossapitotyöntekijöiden turvallisuus työalueella.
- **Työskentele turvallisesti** – käytä ainoastaan asianmukaisia työvälineitä; huolehdi sekä työ- ja suojavälineiden että vaatetuksen soveltuvuudesta työhön.
- **Työskentele suunnitelman mukaisesti** – noudata sovitun suunnitelmaa ja hyväksyttyä työtoimintatapaa, älä oikaise.
- **Tarkista** – varmista ennen työn hyväksyntää, että kunnossapitomenettely on saatettu päätökseen, prosessi palautettu toimintakuntoon ja ettei työstä ole aiheutunut lisäriskejä.

Kunnossapitotöissä työntekijä saattaa altistua vaaratekijöille – kunnossapitotöiden tekemättä jättäminen saattaa altistaa vaaratekijöille vielä useampia työntekijöitä. Jos työnantajat eivät huolla laitteitaan eivätkä varmista turvallisuusmenettelyjen riittävyttä, laitteisiin ja prosesseihin voi tulla kohtalokas vika.

<http://hw.osha.europa.eu>